

Działalność Oddziału PTH w Nowym Sączu w 1998 r.

Zarząd Oddziału PTH w 1998 r. zorganizował dwie sesje popularnonaukowe. Przedmiotem obrad były wydarzenia uwzględniające szczególnie historię Nowego Sącza i Sądecczyzny. W ten sposób poznaje się i utrwala historię naszej małej ojczyzny.

Wybory do Sejmu Ustawodawczego w 1947 r.

Przygotowując sesję poświęconą wyborom do Sejmu Ustawodawczego 1947 r., Zarząd Oddziału zwrócił się poprzez młodzież szkolną i prasę do świadków i uczestników tych wydarzeń z apelem o własne wspomnienia i refleksje dotyczące osobistego zaangażowania, oceny kampanii wyborczej, stosunku najbliższego otoczenia do wyborów i ich przebiegu. W zbieraniu relacji zaangażowana była młodzież II Liceum Ogólnokształcącego im. M. Konopnickiej w Nowym Sączu, która pod opieką mgra Antoniego Szczepanka przygotowała je na sesję w dniu 3 kwietnia 1998 r.

Sesja poświęcona wyborom do Sejmu Ustawodawczego w 1947 r. Fot. J. Bil

W auli II Liceum Ogólnokształcącego w Nowym Sączu zgromadzili się uczniowie sądeckich szkół średnich wraz z nauczycielami historii, członkowie PTH, wiceprezydent Miasta Nowego Sącza Leszek Żegzda, przewodniczący Sądeckiej Miejskiej Strefy Usług Publicznych Rudolf Borusiewicz oraz przedstawiciele władz oświatowych: Bogumiła Oleksy i Marek Surowiak. Najważniejszymi gośćmi -bohaterami spotkania -byli świadkowie wydarzeń z 1947 r.: Stefania Wojnarowska z Nowego Sącza, Józef Kurowski (ps. "Zapałka") ze Starego Sącza oraz Antoni Wnęk z Zagorzyna.

Sesję rozpoczął prof. dr hab. Jacek Chrobaczyński, który wygłosił wykład o sytuacji politycznej w Polsce na tle wyborów

do Sejmu Ustawodawczego w 1947 r. Zebrani z zainteresowaniem wysłuchali również referatu mgra Mieczysława Smolenia omawiającego wybory w powiecie nowosądeckim.

Uczniowie II Liceum Ogólnokształcącego: Sylwia Gołębiowska, Dagmara Gryzło, Szymon Karpierz, Magdalena Leśniak, Magdalena Madej, Marcin Owsianka, Wojciech Piekarczyk, Dominika Półciwitek, Justyna Rembiasz i Mateusz Wójcik zaprezentowali wywiady przeprowadzone z świadkami historii oceniającymi wydarzenia sprzed 50-ciu laty.

W opinii wszystkich rozmówców wyborom towarzyszyła atmosfera nieufności, strachu przed aresztowaniami dokonywanymi przez UB i stosowanymi szantażami. Wybory odbyły się z pogwałceniem demokratycznych zasad, a przedstawione wyniki były nierzetelne.

Uczniom niestety nie udało się dotrzeć do ludzi stojących politycznie po przeciwnej stronie i mających zapewne odmienne zdanie na ten temat.

Uczestnicy z dużym zaciekawieniem słuchali wspomnień Stefanii Wojnarowskiej, której mąż był aresztowany w Nowym Sączu przed wyborami, relacji o wyborach w gminie Stary Sącz Józefa Kurowskiego działającego w PSL i Antoniego Wnęka, członka komisji wyborczej w Zagorzynie k/Łącka (powszechny bojkot wyborów spowodował, że komisja nie miała pracy).

Świadkowie historii apelowali do zebranych, aby zawsze dążyli do poznania prawdy historycznej, nie ulegali fałszywym opiniom i sądom, przeciwstawiali się złu, kochali ziemię ojczystą i swoją małą ojczyznę. Spotkanie to, szczególnie dla młodych ludzi, było cenną

lekcją historii.

Sesji towarzyszyła wystawa, na której prezentowane były dokumenty (obwieszczenia, afisze, materiały propagandowe z lat 1946-1947 z Nowego Sącza i okolic) i pamiątki poświęcone wyborom znajdujące się w zbiorach prywatnych i wypożyczone z Archiwum Państwowego w Nowym Sączu.

80 rocznica odzyskania niepodległości Polski

10 listopada 1998 r., na sesji z okazji 80 rocznicy odzyskania niepodległości Polski, w auli II Liceum Ogólnokształcącego im. M. Konopnickiej w Nowym Sączu spotkali się członkowie PTH, uczniowie wielu sądeckich szkół średnich wraz z nauczycielami, zaproszeni przedstawiciele władz miejskich i oświatowych. Spotkanie rozpoczęło wystąpienie sądeckiego przewodnika Adama Sobczyka, który interesująco opowiadał o miejscach związanych z walkami o niepodległość J. Piłsudskiego i jego legionów oraz tworzeniem załóżków polskiej władzy w naszym mieście i na Sądecczyźnie. Przypomniat zebrany późniejsze dzieje wielu tablic i miejsc upamiętniających te wydarzenia. Następnie referaty przygotowane pod kierunkiem dra Władysława Kruczka i mgra Antoniego Szczepanka wygłosili młodzi historycy - uczniowie II Liceum. Kamila Zengel omówiła przesłanki odbudowy państwa polskiego, a Monika Poręba relacje: polski czyn zbrojny a niepodległość. Działalność niepodległościową Józefa Piłsudskiego, Romana Dmowskiego, Wincentego Witosa, Ignacego J. Paderewskiego i polityków galicyjskich referowali: Katarzyna Lippa, Maciej Głąb, Anna Waclawik, Marcin Owsianka i Dominika Półciwiatek. Kształtowanie się lokalnych ośrodków władzy było tematem referatu Renaty Grucy, powstanie Polskiej Komisji Likwidacyjnej - Barbary Badowskiej, przejęcie władzy w Nowym Sączu - Katarzyny Sali, a kształtowanie się rządu niepodległej Polski - Szymona Karpierza. Wygłoszone przez uczniów referaty stały na wysokim poziomie merytorycznym, świadczyły o umiejętnościach badawczych i oratorskich ich autorów. Dzięki finansowemu wsparciu Urzędu Miasta Nowego Sącza uczniowie - prelegenci otrzymali na zakończenie sesji cenne nagrody książkowe.

Do końca listopada czynna była przygotowana przez Zarząd Oddziału okolicznościowa wystawa dokumentów i opracowań związanych z odzyskaniem niepodległości.